

ÅLEN FJELLSTYRE

INNKALLING TIL FJELLSTYREMØTE

Det innkalles til fjellstyremøte torsdag 23.06. kl. 19.00

Møtested: Nye Fjellstyrekantoret

Sakliste følger vedlagt.

Varamedlemmer møter ved særskilt innkalling. Medlemmer som er forhindret i å møte må derfor varsle sitt personlige varamedlem snarest mulig slik at vedkommende får anledning til å sette seg inn i saklisten.

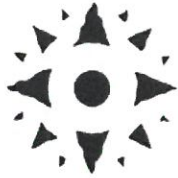
Vel møtt.

.....
sekr.

ÅLEN FJELLSTYRE

SAKLISTE FJELLSTYREMØTE 25.03.21

11/2021	Referatsaker
12/2021	Årsmelding og årsregnskap 2020
13/2021	Gauldal statsallmenning – Søknad om ombygging av inngangsparti på seterstue – Arvid Bårdstu
14/2021	Hesjedal statsallmenning – Søknad om fradeling av bruksrettseter til fritidsfeste – 126/5 Langsåvollen
15/2021	Hesjedal statsallmenning – Søknad om riving og gjenoppbygging av seterfjøs – Oddbjørn Engesvold
16/2021	Hesjedal statsallmenning – Søknad om utvisning av dyrkingsjord – Hilde Vårhus og Bjørn M. Vik

ÅLEN FJELLSTYRE

M Ø T E B O K.

Sak nr. 11/2021 behandlet i fjellstyremøte den 23.06.21

Arkiv:

Side 1.

Følgende medlemmer var tilstede:

Björg H. Skjerdingsstad, Steinar Trondsethås, Inge Even Danielsen, Jon Vårhus og Jon Holden

Forfall:

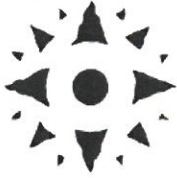
Saksbehandler: Geir Morten Granmo

REFERATSAKER:

Forslag til vedtak

Referatsakene tas til orientering.

Vedtak

M Ø T E B O K.

Sak nr. 12/2021 behandlet i fjellstyremøte den 23.06.21

Arkiv: 4.0

Side 1.

Følgende medlemmer var tilstede:

Björg H. Skjerdingsstad, Steinar Trondsethås, Inge Even Danielsen, Jon Vårhus og Jon Holden

Saksbehandler: Geir Morten Granmo

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP FOR 2020

Vedlagte dokumenter

1. Årsmelding driftsåret 2020
2. Årsregnskap driftsåret 2020

Årsmeldingen er satt sammen over samme lest som tidligere år og viser fjellstyrets aktivitet gjennom året. Regnskapet for Ålen fjellstyre er avsluttet med et overskudd på kr. 136.659,-. Regnskapet er et resultat av etablering av Fjellstyrene i Holtålen SA. Dette medfører at fjellstyrets ordinære inntekter samt Ålens andel av utgifter til drift av fjellstyrekontoret føres gjennom regnskapet for Fjellstyrene i Holtålen SA.

Forslag til vedtak:

Årsberetning og regnskap for Ålen fjellstyre for 2020 godkjennes.

Behandling i møte:

Saksbehandler redegjorde for årsberetningen og regnskapet.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Årsberetning og regnskap for Ålen fjellstyre for 2020 godkjennes.

.....
Björg H. Skjerdingsstad, styrets leder

.....
Steinar Trondsetås, styremedlem

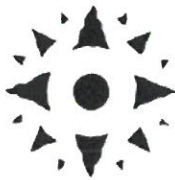
.....

.....

Jon Holden, styremedlem

Jon Vårhus, styremedlem

.....
Inge Even Danielsen, styremedlem

ÅLEN FJELLSTYRE

M Ø T E B O K.

Sak nr. 13/2021 behandlet i fjellstyremøte den 23.06.21

Arkiv: 18.0

Side 1.

Følgende medlemmer var tilstede:

Björg H. Skjerdingsstad, Steinar Trondsethås, Inge Even Danielsen, Jon Vårhus og Jon Holden

Forfall:

Saksbehandler: Petter Almås

GAULDAL STATSALLMENNING – Søknad om ombygging av inngangsparti på seterstue – Arvid Bårdstu

Vedlagte dokumenter

1. Søknad om ombygging av inngangsparti fra Arvid Bårdstu, datert 04.05.2021

Bakgrunn for saken

Ålen fjellstyre har 04.05.2021 mottatt søknad fra Arvid Bårdstu om ombygging av inngangspartiet på hans seterstue på Bårdshaugvollen i Gauldal statsallmenning, med adresse Riastvegen 709. I søknaden beskrives det 3 problemer/bakgrunner for søknaden, som er at; (I) inngangsdøra har en høyde på 1,46 meter, noe som kan medføre farlige situasjoner når en går inn og ut av seterstua, (II) snøfokk gjennom eksisterende dør vinterstid og (III) manglende plass til takrenne over ytterdør. Søker ønsker å tilbygge et utbygg over inngangsdør for å løse disse problemene.

Vurdering

I henhold til seterregistreringen som ble gjort i Ålen fjellstyre i 2007, var siste år med dyr på bruket 47/1 Bårdshaugen, som setra ligger under, i 1992. Setra fikk den gangen status som «ikke i bruk». Eier av setra opplyser at det per i dag ikke er dyr på bruket, at vollen ikke høstes til eget bruk eller for salg, men av en annen bruker. Per i dag vil setra med de nevnte

opplysninger ha hatt status «ikke i bruk» i mer enn 20 år. I utgangspunktet ville det da være naturlig at fjellstyret fatter vedtak om frifall av setra i henhold til §9 i Seterforskriften. Det som imidlertid er noe spesielt med denne saken er at eier, Arvid Bårdstu, er eier av bruket 47/3, med setra Bårdsvollen, som er nabosetra til Bårdshaugvollen. I et brev fra Statens skoger til Ålen fjellstyre datert 07.02.1992 er det opplyst at de to gårds- og bruksnumrene 47/1 og 47/3 er sammenføyd, og at bruket i dag har gårds- og bruksnummer 47/3. Det blir dermed et spørsmål om et eventuelt frifallsvedtak på Bårdshaugvollen også omfatter Bårdsvollen. Etter administrasjonens syn gjør dette saken noe kompleks, og en vil foreslå at fjellstyret sammen med Statskog og søker gjennomfører en befaring før videre saksbehandling.

Når det gjelder selve søknaden om et utbygg over inngangsparti, har søker tidligere søkt om tilsvarende tiltak på Bårdsvollen og fått tillatelse til dette fra fjellstyret. Det vil under en befaring også være aktuelt at fjellstyret tar en kikk på dette tiltaket som en bakgrunn for vurdering av det omsøkte tiltaket på Bårdshaugvollen.

Forslag til vedtak

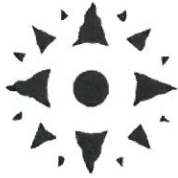
1. Ålen fjellstyre viser til søknad om ombygging av inngangsparti på seter fra Arvid Bårdstu.
2. Ålen fjellstyre gjennomfører en befaring på setervollen sammen med Statskog og søker for å oppklare de forhold som er beskrevet i saken.

Behandling

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Ålen fjellstyre viser til søknad om ombygging av inngangsparti på seter fra Arvid Bårdstu.
2. Ålen fjellstyre gjennomfører en befaring på setervollen sammen med Statskog og søker for å oppklare de forhold som er beskrevet i saken.

M Ø T E B O K.

Sak nr. 14/2021 behandlet i fjellstyremøte den 23.06.21

Arkiv: 18.0

Side 1.

Følgende medlemmer var tilstede:

Björg H. Skjerdingsstad, Steinar Trondsethås, Inge E. Danielsen, Jon Vårhus og Jon Holden

Forfall:

Saksbehandler: Petter Almås

HESJEDAL STATSALLMENNING – Søknad om fradeling av bruksrettseter til fritidsfeste – 126/5 Langsåvollen

Vedlagte dokumenter:

1. Kart over Langsåvollen i Båttjønndalen, datert 11.12.2019
2. Kart over eiendommen 223/1 fra NIBIO, datert 11.12.2019

Andre dokumenter i saken (ikke vedlagt):

1. Søknad om fradeling av bruksrettseter til fritidsfeste, datert 14.02.2021 – dokumentet er unntatt offentlighet jfr. §13 i Offentlighetslova
2. Retningslinjer for behandling av søknader om deling av eiendommer med seter, vedtatt i Ålen fjellstyre i sak 2/2014

Bakgrunn for saken

Ålen fjellstyre har 14.02.2021 mottatt søknad om fradeling av bruksrettsetra Langsåvollen gnr./bnr. 126/5 i Hesjedal statsallmenning. Bakgrunnen for søknaden som nå ligger til fjellstyrets behandling er at gården Lillebakken (223/1 m.fl.) skal selges, og at nåværende eier i forbindelse med dette ønsker å beholde setra i Båttjønndalen.

Vurdering

126/5 Langsåvollen ligger sør for Langen i Båttjønndalen, Hesjedal statsallmenning. I henhold til seterregistreringen fra år 2000 var setra aktivt i drift med melkeproduksjon fram til 1965. Etter dette har setervollen blitt høstet, noe som etter de opplysninger en har fortsatt blir gjort. Setervollen er også inngjerdet. Dagens driver har opplyst at han mottar tilskudd fra landbrukskontoret for å holde kulturlandskapet i hevd på setervollen, noe som dokumenterer at setra er i bruk. Bruket Lillebakken (223/1) i Haltdalen, som seterretten til Langsåvollen ligger inn under, er i dag aktivt i drift med ammekyr og seminokser. Status på setra er med dette som

bakgrunn at den er i drift, i henhold til §9 i seterforskriften.

Ålen fjellstyre har i sak 2/2014 vedtatt sine retningslinjer for behandling av søknader om deling av eiendommer med seter. Fra disse retningslinjene framgår det følgende i punkt 1:

Ålen fjellstyre har som utgangspunkt at allmenningsrettene er knyttet til jordbrukseiendommen og at de ikke kan fradeles, bortleies eller kreves avløst fra den eiendommen de er knyttet til (jf. Fjelloven §2).

Fjellstyrets retningslinjer tar utgangspunkt i §2 i Fjelloven som omhandler retten til allmenningsbruk, samt §16 i Seterforskriften som omhandler bortfall av seterrett. I henhold til §16 i Seterforskriften er betingelsen for å få fritidsfeste på seterhus at gardsbruket opphører å eksistere, og mister sin rett til allmenningsbruk:

Når seterretten fell bort fordi drifta på eiendommen er lagt ned og jorda teken i bruk til formål utanom jordbruk, eller fordi ein ikkje kan rekne eiendommen som ei jordbruksmessig eining eller jordbruk, jf. §2 andre ledd i fjellova, skal fjellstyret gjere vedtak om

- a) at setra skal visast ut til eigedom i drift som treng seter, jf. §6 og §7, eller*
- b) at den tidlegare seterbrukaren må søkje Statskog SF om feste av tomt for seterhusa til fritidsformål, eller*
- c) at seterbrukaren fjernar husa om verken overføring eller oppretting av festekontrakt er aktuelt.*

I dette tilfellet anses ikke drifta på eiendommen Lillebakken (223/1) å ha opphørt slik at allmenningsrettighetene faller bort. Tvert imot er det i søknaden om fradeling beskrevet at gården skal selges til dagens driver av gården som skal videreføre drifta. Det er bemerket at kjøper av gården har vist liten eller ingen interesse for setra i sammenheng med overtagelse av bruket.

I søknaden er det listet opp til sammen 6 nabosetre til Langsåvollen som søker mener er fritidsfesteeiendommer. Disse kommenteres under hver for seg:

1. gnr. 300 bnr. 1 fnr. 28 «Bakkavollen»: Festekontrakt fra 1950. Tomt utvist fra en gammel setervoll.
2. gnr. 300 bnr. 1 fnr. 69 «Eidebakkhytta»: Har aldri vært seter. Tomt for hytte utvist fra setereier i 1953.
3. gnr. 125 bnr. 6 «Båttjønnvollen»: Fritidsfeste med festenummer 300/1/74. Hytte på gammel setervoll med festekontrakt fra 1953.
4. gnr. 300 bnr. 1 fnr. 50 «Storvollen»: Tomt til hytte utvist i 1956.
5. gnr. 300 bnr. 1 fnr. 95 «Storvollen»: Seter i drift jfr. seterforskriftens §9.
6. gnr. 300 bnr. 1 fnr. 194 «Kleppvollen»: Festekontrakt på gammel seterbebyggelse. Bruket solgt som tilleggsjord, og eksisterer dermed ikke lengre som en selvstendig enhet.

Saksbehandlers kommentar til de nevnte eksempler: Ett av eksemplene er ei seter med status i drift, der det ikke er opprettet fritidsfeste. Dette eksemplet kommenteres derfor ikke ytterligere. Eksempel nr. 6, Kleppvollen, er det eneste av eksemplene som omhandler fradeling av seter fra et bruk. Tidligere var det eksempler der en delte fra setra om bruket ble solgt som tilleggsjord til annet bruk. Dette var imidlertid før fjellstyret hadde egne retningslinjer for behandling av fradelingssaker. Disse retningslinjene er av jurist i Norges fjellstyresamband vurdert til å

samsvare med Fjellogen og Seterforskriften. De øvrige eksemplene er fritidsfester utvist fra omkringliggende setereiendommer på 1950- tallet. Det er dermed ikke snakk om fradelingsaker der seter har blitt skilt ut fra gårdsbruk, men utvisning av tomter. Ingen av de 6 nevnte eksempler er dermed etter saksbehandlers syn sammenlignbare med denne saken.

I tillegg er det også vist til sak 20/2015 i Ålen fjellstyre der det er gitt tillatelse til fradeling av setra tilhørende 25/13 Lidarende i Gauldal statsallmenning, samt til sak 15/2019 i Ålen fjellstyre vedrørende fradeling av setra under bruket 75/1 i Holden statsallmenning. Disse kommenteres under:

1. Setra under 25/13 Lidarende: Ålen fjellstyre gjorde i sak 20/2015 følgende vedtak:

Ålen fjellstyre viser til diskusjonen under fellesmøtet, til fjellstyrets diskusjon etter fellesmøtet, til opplysningene omkring kommuneplanen samt til seterforskriftens §16 og punkt 5 i fjellstyrets retningslinjer.

Ålen fjellstyre konkluderer med at opplysningene i tilknytning til arealdelen i kommuneplanen medfører at seterforskriftens § 16 samt punkt 5 i fjellstyrets retningslinjer kommer til anvendelse.

Ålen fjellstyre anbefaler at det skisserte salget av gjenværende jord og skog under 25-13 til Lars Hov gjennomføres.

Ålen fjellstyre anbefaler at Statskog SF utsteder vanlig fritidsfeste for seterbebyggelsen i Syosen under Lidarende 25-13 til Kirsti Hov Moen.

2. Setra under 75/1 i Holden statsallmenning: Ålen fjellstyre gjorde i sak 8/2019 følgende vedtak:

Ålen fjellstyre innvilger den nye søknaden (datert 20.03.19) til Jens Holden om fradeling av bruksretter (72/4) til fritidsfeste. Fradelingen vil styrke allerede aktivt landbruk og det begrunnes videre slik:

1. *Ålen fjellstyre påpeker at den aktuelle setra ligger i Holden statsallmenning.*
2. *Ålen fjellstyre viser til at aktuelle kjøpere har seter fra før og ikke er avhengig av/interessert i flere setre.*
3. *Ålen fjellstyre viser til at den aktuelle setra ligger i et «sentrumsnært» område som i dag ikke utnyttes næringsmessig aktivt.*
4. *Ålen fjellstyre viser til at fjellstyret ser positivt på utvidelse av fritidsbebyggelsen i Holden statsallmenning i nærheten til den aktuelle setra (spesielt nærheten til mulig ny fritidsbebyggelse).*
5. *Ålen fjellstyre viser til de nevnte forhold og finner det derfor riktig i denne saken å anbefale at søker får opprettet fritidsfeste for seterhusene.*

Fjellstyret opprettholdt sitt vedtak i sak 15/2019, som var en klagesak på sak 8/2019. Saken ble deretter sendt til Landbruksdirektoratet for endelig avgjørelse, hvor den fortsatt ligger.

Saksbehandlers kommentarer til de nevnte eksempler: De to konkrete eksemplene er to av få saker hvor Ålen fjellstyre har gått inn for deling av eiendommer med seter i de senere år. Sak

20/2015 om setra under 25/13 Lidarende var begrunnet med at allmenningsrettighetene til bruket hadde falt bort i kraft av at jorda til bruket var omregulert til annet formål. At seterretten faller bort i slike tilfeller går klart fram av §16 i Seterforskriften.

Sak 8/2019 er noe mer kompleks. Her er vedtak om fradeling begrunnet med en rekke ulike forhold som etter fjellstyrets syn gjorde at en kunne akseptere en fradeling av setra. Det bemerkes at de fleste av de forhold/begrunnelser som ble brukt i forbindelse med vedtaket i sak 8/2019 ikke foreligger i saken ved Langsåvollen, som fjellstyret nå skal ta stilling til.

Basert på de opplysninger som fremkommer i søknaden om fradeling opp mot gjeldende lovverk med fjellov og seterforskrift, samt Ålen fjellstyres egne retningslinjer, kan en fra administrasjonens side ikke se at fjellstyret har anledning til å anbefale at søknaden om fradeling av setra innvilges. Dette begrunnes hovedsakelig med at bruket Lillebakken (223/1) i dag utvilsomt framstår som et bruk i aktiv drift. Hadde fjellstyret tillatt fradeling ville det fortsatt ligge allmenningsretter til bruket Lillebakken, og ny bruker kunne søkt om utvisning av ny seter umiddelbart etter fjellstyrets vedtak. I og med at saken omfatter forhold omkring tomt for fritidsbebyggelse, er det Statskog som skal ta endelig avgjørelse i saken. Fjellstyrets vedtak blir med det en uttalelse til Statskog.

Når det gjelder forholdet til likebehandling er dette etter saksbehandlers syn godt ivaretatt også i denne saken, begrunnet med de eksempler som vist til ovenfor. Enhver setersak er forskjellig, og ulike momenter vil kunne veies forskjellig fra sak til sak, men fjellov, seterforskrift og fjellstyrets egne retningslinjer ligger alltid til grunn for behandlingen av slike saker.

En vil til slutt bemerke at en har stor forståelse for at saker som omhandler setre vekker sterke følelser for dem det gjelder. Fjellstyret må imidlertid behandle saken etter fjellov, seterforskrift og egne retningslinjer, og innstillingen til fjellstyret må derfor baseres på dette.

Forslag til vedtak:

1. Ålen fjellstyre viser til søknad om fradeling av bruksretter til fritidsfeste for Langsåvollen i Hesjedal statsallmenning.
2. Ålen fjellstyre viser til Seterforskriftens §16 og punkt 5 i fjellstyrets egne retningslinjer og konkluderer med at det ikke er forhold som tilsier at allmenningsrettene til bruket 223/1 Lillebakken har falt bort.
3. Ålen fjellstyre viser til Fjellovens §2 og punkt 1 i fjellstyrets egne retningslinjer og slår fast at allmenningsrettene, herunder seterretten, er knyttet til jordbrukseiendommen og dermed ikke kan fradeles.
4. Ålen fjellstyre anbefaler derfor basert på overnevnte momenter at søknad om fradeling av bruksretter til 126/5 Langsåvollen ikke innvilges.
5. Saken oversendes Statskog for videre behandling.

Behandling

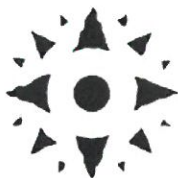
Saksbehandler redegjorde omkring saken for fjellstyret.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Ålen fjellstyre viser til søknad om fradeling av bruksretter til fritidsfeste for Langsåvollen i Hesjedal statsallmenning.

2. Ålen fjellstyre viser til Seterforskriftens §16 og punkt 5 i fjellstyrets egne retningslinjer og konkluderer med at det ikke er forhold som tilsier at allmenningsrettene til bruket 223/1 Lillebakken har falt bort.
3. Ålen fjellstyre viser til Fjellevens §2 og punkt 1 i fjellstyrets egne retningslinjer og slår fast at allmenningsrettene, herunder seterretten, er knyttet til jordbrukseiendommen og dermed ikke kan fradeles.
4. Ålen fjellstyre anbefaler derfor basert på overnevnte momenter at søknad om fradeling av bruksretter til 126/5 Langsåvollen ikke innvilges.
5. Saken oversendes Statskog for videre behandling.

M Ø T E B O K.

Sak nr. 15/2021 behandlet i fjellstyremøte den 23.06.21

Arkiv: 18.0

Side 1.

Følgende medlemmer var tilstede:

Bjørg H. Skjerdingsstad, Steinar Trondsethås, Inge Even Danielsen, Jon Vårhus og Jon Holden

Forfall:

Saksbehandler: Petter Almås

HESJEDAL STATSALLMENNING – Søknad om riving og gjenoppbygging av seterfjøs – Oddbjørn Engesvold

Vedlagte dokumenter

1. Henvendelse fra Holtålen kommune ang. søknad om riving og gjenoppbygging av seterfjøs, datert 25.05.2021

Bakgrunn for saken

Ålen fjellstyre har 25.05.2021 mottatt en henvendelse fra Holtålen kommune om uttalelse angående søknad om riving og gjenoppbygging av seterfjøs på GID 12/2 i Hesjedal statsallmenning. Setra under bruket Grytbakk ligger sør for Hessjøen, utenfor Øyungen landskapsvernområde.

Vurdering

I henhold til seterregistreringen i Ålen fjellstyre fra 2007, har det ikke vært dyr på bruket 12/2 Grytbakk siden 1980. I henhold til opplysninger høstes setervollen i dag av en annen bruker. Vilkår for at ei seter skal regnes for å være i bruk er gitt i §9 i Seterforskriften, og er videre avgrenset i departementets kommentarer til forskriften (Rundskriv M-1/2016). For at ei seter skal regnes for å være «i bruk», må setra tjene den jordbruksmessige utnyttelsen av eiendommen, og bruken må skje ut fra bruket setra hører inn under. Bortleie av seter oppfyller ikke vilkårene for at setra skal være i bruk. Setra skal ikke kunne bli holdt i hevd ved å dra nytte av andre med bruksrett. I henhold til fjellovens §22 faller retten til seter og setervoll bort når setra i et sammenhengende tidsrom på 20 år ikke har vært i bruk som seter. Basert på dette bør Ålen fjellstyre i forbindelse med behandling av saken gjøre frifallsvedtak på setra. Søker bør anbefales å søke Statskog SF om tillatelse til å ha seterhusene stående vederlagsfritt.

For seter som har falt i det fri, behandles søknader om nybygging og ombygging av hus etter §15 i Seterforskriften. I denne paragrafen heter det at det er Statskog SF som gjør vedtak etter samråd med fjellstyret. Saken skal legges fram for regional kulturminnemyndighet før Statskog SF gjør vedtak i saken.

Tiltakshaver søker om å rive eksisterende fjøs og bygge nytt med samme lengde, bredde og høyde, med unntak av et innhuk mot sør/vest. Etter å ha konferert med Statskog SF, mener administrasjonen at det her bør gjennomføres en befaringsammen med søker før fjellstyret og Statskog behandler søknaden.

Forslag til vedtak

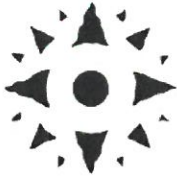
1. Ålen fjellstyre viser til søknad om riving og gjenoppbygging av seterfjøs fra Oddbjørn Engesvold.
2. Ålen fjellstyre fastslår at seter tilhørende gnr/bnr 12/2 har falt i det fri, jfr. §22 i Fjellevloven.
3. Ålen fjellstyre anbefaler setereier å søke Statskog SF om løyve til å ha seterhusene stående, jfr. §13 i Seterforskriften.
4. Det gjennomføres en befaringsammen med Statskog og søker før fjellstyret behandler søknaden om riving og gjenoppbygging av seterfjøs.

Behandling

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Ålen fjellstyre viser til søknad om riving og gjenoppbygging av seterfjøs fra Oddbjørn Engesvold.
2. Ålen fjellstyre fastslår at seter tilhørende gnr/bnr 12/2 har falt i det fri, jfr. §22 i Fjellevloven.
3. Ålen fjellstyre anbefaler setereier å søke Statskog SF om løyve til å ha seterhusene stående, jfr. §13 i Seterforskriften.
4. Det gjennomføres en befaringsammen med Statskog og søker før fjellstyret behandler søknaden om riving og gjenoppbygging av seterfjøs.

M Ø T E B O K

Sak nr. 16/2021 behandlet i fjellstyremøte den 15.06.21

Arkiv:00.0

Side 1.

Følgende medlemmer var tilstede:

Björg H. Skjerdingsstad, Steinar Trondsethås, Inge Even Danielsen, Jon Vårhus og Jon Holden

Forfall:

Saksbehandler: Petter Almås

HESJEDAL STATSALLMENNING – Søknad om utvisning av dyrkingsjord – Hilde Vårhus og Bjørn Magnar Vik

Vedlagte dokumenter

1. Søknad om tildeling av dyrkingsjord på Vårhuskjølen, datert 16.03.2020
2. Forespørsel om tildeling av dyrkingsjord, datert 14.04.2020
3. Klage på vedtak i sak 22/2020 med henvisning til sak 18/2020, datert 02.10.2020

Andre dokumenter i saken (ikke vedlagt)

1. Holtålen kommunes vurdering av skisserte områder for utvisning av tilleggsjord, datert 25.03.2020
2. Møtebok for sak 18/2020 fra Ålen fjellstyre – utvist tilleggsjord falt i det fri, datert 25.06.2020

Bakgrunn for saken

Ålen fjellstyre mottok 16.03.2020 en forespørsel fra Hilde Vårhus og Bjørn Magnar Vik om tildeling av dyrkingsjord på Vårhuskjølen i Hesjedal statsallmenning. Etter befaring med landbruksmyndighetene i kommunen, Statskog SF, Ålen fjellstyre og søker ble konklusjonen at arealet ville medføre såpass store driftsmessige ulemper at en burde se etter andre områder som er bedre egnet. Med bakgrunn i det, mottok Ålen fjellstyre en henvendelse fra Vårhus og Vik 14.04.2020 om muligheten for å få utvist dyrkingsjord ved Heggsetvollen sør for Hessjøen. Dette er tilleggsjord som tidligere var utvist til brukere av bruket 127/2. Siden denne tilleggsjorda først ble utvist har en stadig større del av jorda blitt brakklagt, og deler av den tildelte tilleggsjorda ble heller aldri dyrket.

Ålen fjellstyre gjorde i sak 18/2020 vedtak om at tilleggsjorda festet til eiendommen 127/2 har falt i det fri, og at tilleggsjorda lyses ut for søknad for brukere med beiterett. Før Ålen fjellstyre fikk gjennomført denne utlysningen, mottok fjellstyret en klage fra Vårhus og Vik

på en annen sak (sak 22/2020) angående tilleggsjord, der de konkret henviste til og sammenliknet opp mot sak 18/2020. Denne klagen ble sammen med øvrige klager på vedtaket i sak 22/2020 avvist av fjellstyret og sendt til Landbruksdirektoratet for endelig avgjørelse. Det er denne prosessen som har gjort at kunngjøringen av tilleggsjorda ved Heggsetvollan sør for Hessjøen har latt vente på seg. Etter å ha fått de nødvendige avklaringer rundt dette ble tilleggsjorda kunngjort i Arbeidets Rett 04.06.2021 med frist for å melde interesse på 10 dager.

Ved fristens utløp er det ikke innkommet noen interessenter. Det er derfor bare Vårhus og Vik som gjennom sin henvendelse 14.04.2020 som har vist interesse for arealet.

Vurdering

Hilde Vårhus og Bjørn Magnar Vik er eiere og drivere av gården Engesvollen (133/1) i Hessdalen. I 2020 ble det bygd et nytt fjøs for ammeku på gården, og i følge Holtålen kommune har brukerne en driftsplan som legger opp til kjøttproduksjon på 40 morder av lett rase. Med bakgrunn i dette har bruket et dokumentert behov for mer areal til forproduksjon. Holtålen komme v/ landbrukskontoret hadde følgende uttalelse etter befaring av arealer for dyrkingsjord sommeren 2019:

«Ved befaringen sommeren 2019 så vi også på alternative dyrkingsarealer, inkludert arealer som tidligere er oppdyrket og som nå ligger brakk. 3 slike områder ble befart. Heller ikke disse arealene gir en framtidsrettet og driftsmessig god løsning».

Ett av arealene som Holtålen kommune henviser til i sin uttalelse var Heggsetvollan sør for Hessjøen. Om dette alternativet skriver kommunen mer konkret følgende:

«Arealet har tidligere blitt avskoget og deler av det er oppdyrket, men ligger nå brakk. Samlet areal er ca. 50 dekar. Arealet er egnet for oppdyrking, men avstand til driftsenheten er lang (11-12 km). Driftskostnadene blir høye».

Fjellstyret skal behandle saken etter Fjellogen og Forskrift om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmenning. Fjellovens §19 sier følgende:

Jordbrukarar med beiterett i statsallmenning kan – anten åleine eller saman med andre beiterettshavarar få utvist grunn som er skikka til dyrking eller til kulturbeite som tilleggsjord

I Seterforskriftens §20 er det i tillegg vist til at det er et vilkår at de som har beiterett dokumenterer behovet for tilleggsjord. Etter saksbehandlers syn er begge disse forutsetninger (beiterett og behov) oppfylt for søkerne Hilde Vårhus og Bjørn Magnar Vik. Med bakgrunn i dette samt at ingen andre brukere har vist interesse for tilleggsjorda, synes det riktig å innstille på at Hilde Vårhus og Bjørn Magnar Vik får utvist tilleggsjorda ved Heggsetvollan, til tross for kommunens bemerkninger på de høye driftskostnadene som utvisningen vil medføre.

Etter §20 skal fjellstyret sende saken til kommunen, Statskog SF og allmenningsstyret for uttalelse før vedtak gjøres. Kommunens uttalelse er beskrevet tidligere i saksframlegget. Saken er diskutert muntlig med Statskog og allmenningsstyret for Hesjedal statsallmenning, og de vil gi en skriftlig uttalelse før fjellstyrets behandling.

Forslag til vedtak

1. Ålen fjellstyre viser til søknad og henvendelse fra Hilde Vårhus og Bjørn Magnar Vik om utvisning av tilleggsjord ved Heggsetvollan sør for Hessjøen.
2. Ålen fjellstyre utviser tilleggsjorda ved Heggsetvollan sør for Hessjøen til driverne av gården Engesvollen (133/1), Hilde Vårhus og Bjørn Magnar Vik.
3. Tilleggsjorda må tas i bruk innen 5 år etter utvisning, jfr. §23 i Forskrift om seter og tilleggsjord m.m i statsallmenning.
4. Vedtaket sendes Statskog SF, Holtålen kommune og allmenningsstyret for Hesjedal statsallmenning til orientering.

Behandling

Tilleggsforslag fra Inge Even Danielsen: det stilles krav til inngjerding av arealet

Vedtak

1. Ålen fjellstyre viser til søknad og henvendelse fra Hilde Vårhus og Bjørn Magnar Vik om utvisning av tilleggsjord ved Heggsetvollan sør for Hessjøen.
2. Ålen fjellstyre utviser tilleggsjorda ved Heggsetvollan sør for Hessjøen til driverne av gården Engesvollen (133/1), Hilde Vårhus og Bjørn Magnar Vik.
3. Tilleggsjorda må tas i bruk innen 5 år etter utvisning, jfr. §23 i Forskrift om seter og tilleggsjord m.m i statsallmenning.
4. Det stilles krav til inngjerding av arealet.
5. Vedtaket sendes Statskog SF, Holtålen kommune og allmenningsstyret for Hesjedal statsallmenning til orientering.